

RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON

OTSUS

Vaidlustusasja number	19-25/286677
Otsuse kuupäev	20.02.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Liinihoolduse Varad OÜ vaidlustus Elektrilevi OÜ riigihankes „Liinikoridoride hooldustööde teostamine Lääne-Virumaal, Valgamaal ja Lääne-Võrumaal“ (viitenumber 286677) hankija otsustele riigihanke osas 3 kvalifitseerida RPE Liikluskorraldus OÜ ning tunnistada RPE Liikluskorraldus OÜ pakkumus vastavaks ja edukaks
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Liinihoolduse Varad OÜ, esindaja Krister Laas Hankija, Elektrilevi OÜ, esindaja Heili Raudkivi Kolmas isik, RPE Liikluskorraldus OÜ, esindaja vandeadvokaat Anneli Aab
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

Riigihangete seaduse § 197 lg 1 p-i 5 ja § 198 lg-de 2 ja 8 alusel

1. Rahuldada Liinihoolduse Varad OÜ vaidlustus Elektrilevi OÜ riigihanke „Liinikoridoride hooldustööde teostamine Lääne-Virumaal, Valgamaal ja Lääne-Võrumaal“ (viitenumber 286677) osas 3 osaliselt ning tunnistada kehtetuks Elektrilevi OÜ otsus RPE Liikluskorraldus OÜ kvalifitseerimiseks.
2. Mõista Elektrilevi OÜ-lt Liinihoolduse Varad OÜ kasuks välja tasutud riigilõivust 576 eurot.
3. Mõista Liinihoolduse Varad OÜ-lt RPE Liikluskorraldus OÜ kasuks välja lepingulise esindaja kulud summas 140 eurot (käibemaksuta).

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 11.11.2024. a avaldas Elektrilevi OÜ (edaspidi Hankija) avatud hankemenetlusega riigihanke „Liinikoridoride hooldustööde teostamine Lääne-Virumaal, Valgamaal ja Lääne-Võrumaal“ (viitenumber 286677) (edaspidi Riigihange) ja tegi kättesaadavaks teised riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimistingimused.

Riigihange on jagatud neljaks osaks.

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 23.12.2024. a, esitasid pakkumuse Riigihanke osas 3 - Valgamaa ja Lääne-Võrumaa (0,4 - 1 kV nimipingega liinikoridori hooldamine (edaspidi Osa 3) pakkumuse 11 pakkujat, sh Liinihoolduse Varad OÜ ja RPE Liikluskorraldus OÜ.

2. 09.09.2024 otsustega Osas 3 kvalifitseeris Hankija RPE Liikluskorraldus OÜ ning tunnistas RPE Liikluskorraldus OÜ pakkumuse vastavaks ja edukaks.

3. 27.01.2025. a laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Liinihoolduse Varad OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele kvalifitseerida Osas 3¹ RPE Liikluskorraldus OÜ (edaspidi ka Kolmas isik) ning tunnistada RPE Liikluskorraldus OÜ pakkumus vastavaks ja edukaks.

4. Kooskõlas riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 195 lg-ga 2 ja § 196 lg-dega 1 ja 3 teatas vaidlustuskomisjon 31.01.2025 kirjaga nr 12.2-10/19 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 05.02.2025 ja neile vastamiseks 10.02.2025. Vaidlustuskomisjoni määratud esimeseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Vaidlustaja ja menetlusculude nimekirja Kolmas isik. Teiseks tähtpäevaks esitasid täiendava seisukoha Hankija ja Kolmas isik.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Liinihoolduse Varad OÜ**, vaidlustuses ja 05.02.2025. a esitatud täiendavates seisukohtades põhjendatakse taotlusi alljärgnevalt.

5.1. Kolmas isik ei vasta kvalifitseerimistingimustele, mistõttu Hankija ei oleks tohtinud Kolmandat isikut kvalifitseerida ja tema pakkumust edukaks tunnistada.

5.2. Kvalifitseerimistingimustes on nõue, et pakkuja netokäive peab olema saavutatud järgmistes või samaväärsetes tegevusvaldkondades:

- metsamajandust abistavad tegevused EMTAK kood 02401;
- maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301;
- elektri- ja sidevõrkude ehitus EMTAK kood 42221;
- metsakasvatus ja muud metsamajanduse tegevusalad EMTAK kood 02101;
- Metsaraie EMTAK 02201.

Avalikest andmetest www.teatmik.ee on tuvastatav, et Kolmanda isiku peamiseks tegevusalaks on mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent. Äriühingu enda kodulehelt www.rpe.ee nähtub, et Kolmas isik müüb ja rendib erinevaid liikluskorralduse vahendeid. Kodulehel pakutavate teenustena on märgitud järgmised teenused – liikluskorraldus; liikluskeemide koostamine ja kooskõlastus; liiklusreguleerijad; saateauto teenus veoste turvamiseks; joonimis-, märgistus- ja markeerimisteenus; tänavapuhastusteenus ja postide paigaldus puurimisseadmega. Ükski nendest tegevustest ei ole seotud kvalifitseerimistingimustes nimetatud tegevusvaldkondadega.

5.3. Kuigi hanketingimustes on sätestatud, et tegevusvaldkondade samaväärsuse hindaja on Hankija, ei või Hankija seda õigust kuritarvitada. Tegevused, mida Kolmas isik teostab ei ole võrdväärsed tegevustele, milles Hankija on ette näinud netokäibe tekkimise kohustuse. Kolmanda isiku avalikkusele avaldatud tegevuste näol ei ole tegemist tegevustega, mis seostuksid metsandusega, maastiku hoolduse ja korrashoiuga või elektri- ja sidevõrkude ehituse või nende tegevuste ekvivalentidega.

5.4. Kuivõrd Kolmas isik ei tegele Hankija nõutud ega nendega võrdväärsel tegevusaladel, ei vasta Kolmas isik kvalifitseerimistingimustele.

5.5. 05.02.2025. a esitas Vaidlustaja täiendavad seisukohad.

5.5.1. Kvalifitseerimistingimustele vastavuse kontrollimiseks esitas Hankija Kolmandale isikule küsimuse, miks tema netokäive ei kajastu nõutud EMTAK koodide all. Selgitust saab asjakohaseks pidada üksnes siis, kui ka keskmine erapooletu kõrvalseisja peab seda asjakohaseks. Kolmanda isiku selgitust ei saa pidada asjakohaseks. Selgituse kohaselt on Kolmanda isiku üheks põhitegevusalaks küll maastikuhooldus ja -korrashoid, kuid kuna kunagi pole probleeme olnud ja raamatupidaja pole vajalikuks pidanud äriregistris selle koodi all tegevust registreerida, siis pole seda tehtud. Selline selgitus ei ole adekvaatne. Kuigi äriregistris

---

¹ Alljärgnevalt käsitleb käesolev otsus üksnes Osas 3, ka siis, kui sellele ei ole eraldi viidatud.

saab tõesti valida vaid ühe põhitegevusala, saab teised tegevusalad registreerida kõrvaltegevusaladena, mida Kolmas isik ei ole teinud. Põhjus pole teada. Kolmanda isiku juhatuse liikme selgitus ei kattu Kolmanda isiku 2022. ega 2023. majandusaasta aruannete tegevusaruandes avaldatud informatsiooniga. Nii 2022 kui ka 2023. a majandusaasta aruandest nähtub, et Kolmanda isiku põhitegevuseks on liiklusmärkide tootmine, müük, rent ja liikluse korraldus, mitte aga teede ehitus ja sellega kaasnev võsaraie ja niitmine. Seega ei nähtu ka majandusaasta aruannetest, et 2022 ja 2023. aastal oleks Kolmas isik tegelenud teede ehitusega, võsa lõikamisega või niitmise.

5.5.2. Ka tööde/objektide loetelu, millega Kolmas isik on tõendanud enda netokäibe vastavust, ei tõenda, et nõutav netokäibe oleks tekkinud kvalifitseerimise nõuete täitmiseks nõutud majandusaastatel. Nimelt tuli pakkumused esitada 23.12.2024. a. Majandusliku ja finantsseisundi kvalifitseerimistingimuseks oli muu hulgas tingimus, et pakkuja kahe viimase lõppenud majandusaasta netokäibe peab olema mitte väiksem kui 159 700 eurot.

5.5.3. 23.12.2024. a seisuga olid Kolmanda isiku kaheks viimaseks lõppenud majandusaastaks 2022 ja 2023 majandusaastad. Tööd, millega Kolmas isik on tõendanud netokäibe vastavust on perioodist 2023-2024. 2022. a netokäibe tõendamiseks ei ole tõendeid esitatud. Seega on tõendamata, et 2022. a majandusaasta netokäibe oleks tekkinud kvalifitseerimistingimuses nõutud tegevusalal. Piisavaks tõenduseks ei saa pidada Kolmanda isiku juhatuse liikme paljasõnalist selgitust, et võsalõikus ja niitmine on Kolmanda isiku üks põhitegevusala. Lisaks sellele, et 2022. a majandusaastal tekkinud netokäibe vastavus kvalifitseerimistingimustele on tõendamata, on ka 2023. a netokäibe tõendamiseks esitatud teave ebausaldusväärne ja kaheldav. Esitatud teabest ei nähtu, millisel majandusaastal on netokäibe tekkinud. Kui töid tehti perioodil 2023-2024, siis eelduslikult esitati arve pärast tööde teostamist ehk 2024. a. Hankija on jätnud kontrollimata käibe tekkimise aja ja seega ka netokäibe suuruse vastavuse kvalifitseerimistingimustele.

5.5.4. Hankija oleks pidanud erilist tähelepanu pöörama Kolmandalt isikult väidetavalt teenust ostnud RPE Haldus OÜ-le, kes peaks tõendama netokäibe olemasolu ja vastavust kvalifitseerimistingimustele. Esiteks on RPE Haldus OÜ ja RPE Liikluskorralduse OÜ juhatuse liikmeks üks ja sama isik – P. K.; neil on sama osanik RPE Capital OÜ, kelle juhatuse liikmeks on samuti P. K.. Seega esindab üks ja sama isik teenuse müüjat ja ostjat ehk siis tõendab iseenda vastavust. Enda isiku varjamiseks on RPE Halduse OÜ esindajana nimetatud teine isik (H. H.), kelle seos RPE Haldus OÜ-ga on teadmata. Sisuliselt tõendab P. K. ise enda esindatava äriühingu vastavust kvalifitseerimistingimustele. Kuivõrd RPE Haldus OÜ ei ole käibemaksukohustuslane, ei kajastu need arved ka tehingupartnerite riigile esitatavates aruannetes (käibedeklaratsioonides) ja puudub võimalus usaldusväärset kontrollida käibe tekkimist.

6. Hankija, **Elektrilevi OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu (Hankija vastus esitati 30.01.2025 ja 10.02.2025. a kirjadedega) ning palub jätta selle rahuldamata alljärgnevatel põhjustel.

6.1. Riigihankes esitatud majandusliku ja finantsseisundi kvalifitseerimistingimus sätestab muu hulgas järgmise:

Netokäibe peab olema saavutatud järgmistes või samaväärsetes tegevusvaldkondades: - metsamajandust abistavad tegevused EMTAK kood 02401; - maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301; - elektri- ja sidevõrkude ehitus EMTAK kood 42221; - metsakasvatuse ja muud metsamajanduse tegevusalad EMTAK kood 02101; - Metsaraie EMTAK 02201. Tegevusvaldkondade samaväärsuse hindaja on hankija. Juhul kui majandusaasta aruannetes EMTAK koodi all ei kajastu vastavat netokäivet, siis esitab pakkuja juhatuse liikme poolt allkirjastatud põhjendatud selgituse, miks netokäibe ei kajastu nõutud EMTAKi koodi all. Selgituse asjakohasust hindab hankija.

6.2. Asjaolu, et Kolmanda isiku põhitegevusvaldkond on muu kui Riigihankes nõutud ei tähenda, et Kolmandat isikut ei oleks võimalik kvalifitseerida. Analoogselt, asjaolu, et Kolmanda isiku majandusaasta aruannetes märgitud netokäibe ei kajastu vastava EMTAK-i tegevusala all ei tähenda, et pakkuja netokäibe ei võiks olla saavutatud kvalifitseerimistingimuses nimetatud või samaväärses tegevusvaldkonnas. Seejuures on ka äriregistris ettevõtja tegevusala juures kuvatavas lisainfos märgitud järgmine: *Juriidilise isiku (äri)registrisse kandmisel valitakse kavandatud põhitegevusalaks ainult üks tegevusala. Põhitegevusala määramine ei tähenda, et juriidiline isik ei tohi tegutseda ka teistel tegevusaladel (lisategevusalad).*

6.3. Kolmanda isiku põhitegevusala on äriregistri andmete kohaselt *muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent*. Vastaval tegevusalal on majandusaasta aruannete kohaselt saavutatud Kolmanda isiku poolt ka Riigihankes nõutud netokäive. Eelnimetatu ei tähenda, et Kolmas isik ei võiks faktiliselt tegutseda Riigihankes nõutud tegevusalal. Vastavat asjaolu arvestades on Hankija ka kõnealuse kvalifitseerimistingimuse sätestanud sellisel kujul, mis võimaldab pakkujal anda selgitusi netokäibe saavutamise asjaolude kohta. Seega ei ole küsimus mitte selles, kas tegevusala *muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent* on samaväärne mõne Riigihankes nõutud tegevusalaga, vaid selles, millisel tegevusalal on Kolmas isik faktiliselt nõutud netokäibe saavutanud.

6.4. Hankija leiab, et rangelt üksnes konkreetsetel EMTAK tegevusaladel saavutatud netokäibe nõudmine võib Riigihankes konkurentsi põhjendamatuks kitsendada. Hankija aastatepikkune praktika sarnase kvalifitseerimistingimuse kasutamisel kinnitab, et asjaolu, et eduka pakkuja majandusaasta aruannetes nimetatud tegevusalad ei lange kokku tegevusaladega, kus netokäive on faktiliselt saavutatud, ei ole takistuseks lepingu nõuetekohasel täitmisel.

6.5. Kvalifitseerimistingimusele vastavuse kontrollimisel pöördus Hankija Kolmanda isiku poole ja palus selgitust, miks netokäive ei kajastu Riigihankes nõutud EMTAK tegevusala all. Kolmas isik esitas järgmise selgituse:

Tegelikult meie üks põhitegevusalasi on – maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301: Ehitame teid, laiendusi, eemaldame võsa, niidame. Lisaks talihoolded jne. On olnud pikka aega raamatupidajaga juttu, et lisame tegevusalasi, aga pole kunagi see probleemiks olnud.

Selgitus on küll napp, kuid koosmõjus tehnilist ja kutsealast suutlikkust puudutava kvalifitseerimistingimuse täitmiseks Kolmanda isiku poolt esitatud referentsidega sai Hankija jaoks selgeks, et Kolmas isik vastab kvalifitseerimistingimusele.

6.6. Hankija palus Kolmanda isiku esitatud referentslepingutes märgitud tööde tellijatelt, E&A Transport OÜ-lt ja RPE Haldus OÜ-lt selgitust selle kohta, milliseid töid Kolmas isik vastavate lepingute alusel teostas. E&A Transport OÜ esindaja vastuse kohaselt oli tööde sisuks põllu- ja metsakraavide puhastus võsast ja harvendusraie ning RPE Haldus OÜ esindaja vastuse kohaselt oli tööde sisuks suuremas mahus võsaraie ja maastikuhooldus. Eelnimetatud tööd on Hankija hinnangul samaväärsed liinikoridoride hooldustööde teostamisega ning nende varasem teostamine annab Hankijale kindluse, et Kolmas isik on võimeline lepinguid nõuetekohaselt täitma. Asjaolu, et liinikoridori hooldustööde teostamisel omavad olulist tähtsust ka muud aspektid – sealhulgas pakkuja kasutuses olev tehnika, vastavat kvalifikatsiooni omavate isikute olemasolu lepingu täitmisel – on leidnud käsitlemist teistes kvalifitseerimistingimustes, mille Kolmanda isiku poolt täitmise üle vaidlus puudub.

6.7. Hankija mõnab, et Kolmas isik esitas vaidlustatud Riigihanke kvalifitseerimistingimuses nõutud selgituse riigihangete registri teabevahetuses allkirjastamata kujul. Samas esitas Kolmas isik Hankijale sisult peaaegu identse sõnastusega netokäivet puudutava selgituse teises samaaegselt sarnaste tööde hankimiseks korraldatud riigihankes „Liinikoridoride hooldustööde teostamine Läänemaal, Jõgevamaal ja Põhja-Tartumaal“ (viitenumber 286610):

Tegelikult on üks meie põhitegevusalasid maastiku hooldus ja korrashoid: EMTAK kood 81301. Ehitame teid ja teelaiendusi, eemaldame ja niidame võsa. Lisaks talihoolded jne. Oleme arutanud, et lisame juurde tegevusalasid, aga siamaani pole see kunagi probleemiks olnud.

See selgitus on Kolmanda isiku juhatuse liikme poolt digitaalselt allkirjastatud. RHS § 98 lg 4¹ kohaselt ei nõua hankija kvalifitseerimiseks vajalike dokumentide või andmete esitamist, kui tal on need dokumendid või andmed olemas ja need on pakkuja või taotleja kvalifitseerimiseks jätkuvalt asjakohased.

6.8. Eeltoodule tuginedes leidis Hankija Osas 3 pakkujate kvalifitseerimistingimustele vastavust kontrollides, et Kolmanda isiku selgitus selle kohta, miks tema netokäive ei kajastu nõutud EMTAK tegevusala all on asjakohane, mistõttu Kolmas isik vastab kvalifitseerimistingimusele.

6.9. Vaidlustaja on taotlenud lisaks Osas 3 tehtud Hankija otsuste kehtetuks tunnistamisele ka seda, et vaidlustuskomisjon loeks edukaks pakkumuseks paremuselt järgmise e Vaidlustaja pakkumuse. Kuigi vaidlustuskomisjon saab Hankija otsuse selle õigusvastasuse korral kehtetuks tunnistada, ei saa vaidlustuskomisjon asuda hankemenetluses Hankija asemel otsuseid tegema. Eeltoodust tulenevalt kuulub nimetatud osa Vaidlustaja taotlusest rahuldumata jätmisele ka

juhul, kui vaidlustuskomisjon peaks leidma, et vaidlustus kuulub rahuldamisele Osas 3 tehtud otsuste kehtetuks tunnistamise osas.

6.10. 10.02.2025. a esitas Hankija täiendavad seisukohad.

6.10.1. Asjaolu, et Kolmas isik ei ole mõnd tegevusala kõrvaltegevusalana registreerinud, ei puutu Hankijasse. Hankijal ei esine põhjust küsida Kolmandalt isikult, miks ta ei ole registreerinud maastiku hooldust ja korrashoidu (EMTAK tegevusala 81301) oma kõrvaltegevusalana, kui Hankija jaoks on ilmne, et Kolmas isik vastaval tegevusalal praktikas tegutseb. Seejuures andis Kolmas isik vastava selgituse hankemenetluses omal algatusel – kuna tegevusala registreerimata jätmine ei ole siamaani kunagi probleemiks olnud.

6.10.2. Hankija ei nõustu Vaidlustaja etteheitega, et Kolmas isik esitas hankemenetluses referentsidena töid, mida ta teostas temaga samasse kontserni kuuluvale tellijale – RPE Haldus OÜ-le. Tööde tellija ja nende teostaja näol on tegemist kahe erineva juriidilise isikuga, kes kumbki kannab omi tsiviilõigusi ja -kohustusi. Ka ei näe Hankija puudust selles, et RPE Haldus OÜ nimel on kinnituse tööde nõuetekohase teostamise kohta esitanud isik, kelle seos RPE Haldus OÜ-ga on teadmata, nagu Vaidlustaja väidab. Hankija pöördus tööde tellija poole Kolmanda isiku poolt referentslepingute osas antud e-posti aadressil haldus@rpehaldus.ee ning sai samalt e-posti aadressilt ka sisulise vastuse isikult, kelle Kolmas isik oli oma pakkumuses märkinud tellija kontaktisikuks. Hanketingimustes ei sisaldu nõuet, mille kohaselt peab vastava kinnituse andma tingimata tööde tellija seaduslik esindaja.

6.10.3. Hankija ei ole hankemenetluses otsuseid tehes lähtunud üksnes Kolmanda isiku paljasõnalisest kinnitusest. Hankija lähtus Kolmanda isiku kinnitusest koosmõjus esitatud referentsidega, samuti tööde tellijate kinnitustega. Seejuures ei tekkinud Hankijal kahtlust, et referentslepingutes nimetatud tööd on vastavalt esitatud kinnitustele nõuetekohaselt teostatud. Hankija kuulub ka ise kontserni ning praktikas on tavapärane, et muu hulgas tehakse tehinguid ka Hankijaga seotud ettevõtjaga RHS § 153 lg 1 p-i 3 mõistes juhul, kui see on kooskõlas seaduses selliseks tehinguks sätestatud tingimustega.

6.10.4. Kolmanda isiku esitatud referentslepingute kohaselt on ta teinud referentsperioodil töid E&A Transport OÜ-le kokku summas 230 000 eurot (seejuures ei ole tegemist Kolmanda isikuga samasse kontserni kuuluva ettevõtjaga). Tööde tellija juhatusel liikmest kontaktisiku kinnituse kohaselt oli tööde sisuks põllu- ja metsakraavide puhastus võsast ja harvendusraie. Täiendavalt teostas Kolmas isik referentsperioodil töid RPE Haldus OÜ-le kokku summas 160 000 eurot. Tööde tellija kontaktisiku kinnituse kohaselt oli tööde sisuks suuremas mahus võsaraie ja maastikuhooldus. Eeltoodud arvesse võttes tekkis Hankijal vaidlustatud otsuste tegemise eel selge arusaam, et Kolmas isik vastab kvalifitseerimistingimustele.

6.10.5. Vaidlustaja juhib oma seisukohas tähelepanu ka asjaolule, mille kohaselt ei ole selge, millisel aastal, kas 2022 või 2023, on Kolmanda isiku netokäive tekkinud. Eelnimetatu ei oma mistahes tähtsust, kuna vastav kvalifitseerimistingimus sätestab üldise nõude pakkujate kahe viimase lõppenud majandusaasta netokäibe. Tingimusest ei tulene, et netokäive peab olema saavutatud eraldi mõlemal lõppenud majandusaastal (*Pakkujate kahe viimase lõppenud majandusaasta netokäive peab olema mitte väiksem kui allpool vastava osa kohta nõutud: [---]*). Tingimusest tulenevalt peab netokäive olema saavutatud kokku kahel viimasel lõppenud majandusaastal.

6.10.6. Vaidlustajal puudub alus taotleda Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamist, sest Vaidlustaja ei ole välja toonud ühtegi vastavustingimust, millele Kolmanda isiku pakkumus ei vastaks.

7. Kolmas isik, **RPE Liikluskorraldus OÜ**, vaidleb vaidlustusele vastu (Kolmanda isiku seisukohad esitati 30.01.2025. a ja 10.02.2025. a kirjadega) ja palub jätta vaidlustuse rahuldamata järgmistel põhjustel.

7.1. Selleks, et otsustada, kas Kolmas isik oli õiguspäraselt kvalifitseeritud, tuleb kontrollida, mis on kvalifitseerimistingimuse (B: Majanduslik ja finantsseisund) sisu.

7.2. Vaidlustaja heidab ette, et teatmik.ee-st ei nähtu, et Kolmanda isiku peamiseks tegevusalaks oleks Hankija poolt kvalifitseerimistingimuses ette nähtud EMTAK koodide tegevusalad.

Vaidlustaja jätab tähelepanuta, et kvalifitseerimistingimus ei näinud ette, et tegevusvaldkonna käive peab olema teatmik.ee lehel EMTAK koodide järgi tuvastatav, vaid vastupidi, Hankija on näinud ette EMTAK koodid ja lisanud juurde, et netokäive võib olla saavutatud ka samaväärses tegevusvaldkonnas. Samuti on Hankija ette näinud, et kui majandusaasta aruannetes EMTAK koodi all ei kajastu vastavat netokäivet, siis kontrollib ta tegevusala netokäivet pakkuja seletuse alusel, st seletuse asjakohasust hindab Hankija ise.

Eeltoodu on kooskõlas ka vaidlustuskomisjoni praktikaga, kus on selgitatud, et majandusaasta aruandes kajastatud EMTAK valdkond ei ole käibenõude täidetuse hindamisel käsitatav ümberlukkamatu tõendina (VAKO 60-17/183783, p 20).

7.3. Hankija pöördus 10.01.2025. a Kolmanda isiku poole, küsides selgitusi, miks majandusaasta aruannetes EMTAK koodi all ei kajastu vastavat netokäivet. Kolmas isik selgitas, et tema üks põhitegevusalasid on maastiku hooldus ja korrashoid (EMTAK kood 81301, st Kolmas isik ehitab teid, laiendusi, eemaldab võsa, niidab jne). Samuti selgitas Kolmas isik, et raamatupidajaga on olnud juttu EMTAK koodide alusel majandusaasta aruandesse tegevusalade lisamisest, aga see ei ole faktiliselt probleemiks osutunud. Hankija on need selgitused asjakohaseks hinnanud. Järelikult on Kolmas isik õiguspäraselt kvalifitseeritud. Pelgalt asjaolu, et nõutud tegevusvaldkonna netokäive ei ole kontrollitav avalike andmete ja EMTAK koodi järgi, ei tee olematuks, et Kolmas isik on mh vastavas valdkonnas tegutsenud, vastab käibenõudele ja on selgitanud Hankijale ka arusaadavalt, miks vastav tegevusala majandusaasta aruannetes EMTAK koodi all ei kajastu.

7.4. Vaidlustuse resolutsioonist nähtub, et Vaidlustaja vaidlustab ka Kolmanda isiku pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamise. Samas ei nähtu vaidlustusest Vaidlustaja väidet, et Kolmanda isiku pakkumus mingile konkreetsele vastavustingimusele ei vasta või et Hankija oleks teinud Kolmanda isiku pakkumuse vastavuse hindamisel ja vastavaks tunnistamisel vigu. Täiendavalt ei nähtu vaidlustusest, millised sisulised etteheited on Vaidlustajal Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamisele.

Vaidlustust ei saa tõlgendada viisil, et pakkumuse vastavaks ja edukaks tunnistamist on vaikumisi taotletud nn otsuste järgnevuse põhimõtte alusel. Viidatud põhimõtte alusel saab kehtetuks tunnistada üksnes selliseid otsuseid, mis on õigusvastasele otsusele ajaliselt järgnevad. Antud juhul on pakkumuse vastavaks tunnistamise ja pakkuja edukaks tunnistamise otsused eelnenud pakkuja kvalifitseerimisele, kuna Hankija on kasutanud pakkumuste kontrollimisel ja hindamisel RHS § 52 lg-s 3 toodud pöördmenetlust.

7.5. 10.02.2025. a esitas Kolmas isik täiendavad seisukohad.

7.5.1. Hankija on kvalifitseerimistingimuses selgelt sedastanud, et selgituste asjakohasust hindab Hankija. Seega on ka põhjused, miks Hankija leiab, et selgitus on asjakohane või mitte, Hankija kujundada. Käesoleval juhul on Hankija pidanud Kolmanda isiku selgitust asjakohaseks.

7.5.2. Koosmõjus tehnilist ja kutsealast suutlikkust puudutava kvalifitseerimistingimuse täitmiseks Kolmanda isiku poolt esitatud referentsidega tuvastas Hankija, et Kolmas isik vastab kvalifitseerimistingimusele. Üksnes asjaolu, et see konkreetne tegevusala ei nähtu EMTAK koodide all või et seda pole sellisena ka majandusaasta aruandes välja toodud, ei tee olematuks faktilist asjaolu, et vastaval (s.o samaväärsel) tegevusalal on Kolmandal isikul nõutud käive olemas.

7.5.3. Asjasse puutumatud on Vaidlustaja seisukohad, et juhatuse liikme selgitus ei kattu ka Kolmanda isiku majandusaasta aruannete tegevusaruandes avaldatud informatsiooniga. Raamatupidamise seaduse § 14 lg 3 p-i 3 kohaselt peab majandusaasta aruanne hõlmama ka tegevusaruande koostamist. Põhjus, miks vastav tegevusala ei kajastu EMTAK koodide all, seisneb selles, et raamatupidaja pole vajalikus pidanud seda äriregistris selle koodi all registreerida. Seega on ilmne, et vastav tegevusala ei saa nähtuda ka majandusaasta aruande tegevusaruandest. Seega on juhatuse liikme selgitused kooskõlas ka Kolmanda isiku majandusaasta aruannete tegevusaruandes avaldatud informatsiooniga. Kui teede ehitus, võsa lõikamine või niitmine nähtu kolmanda isiku majandusaasta tegevusaruandest, jookseks see ka EMTAK koodide alt välja.

7.5.4. Vaidlustaja etteheide, et Kolmas isik pole netokäibe tõendamiseks esitanud ühtegi tõendit, on alusetu. Majanduslikku seisundit puudutavad majandusaasta aruanded on Eestis

registreeritud juriidilisest isikust pakkuja puhul äriregistrist kättesaadavad. Kolmanda isiku 2022. a majandusaasta aruande järgi oli müügitulu kokku 742 364 eurot ja 2023. a majandusaasta aruande järgi oli müügitulu kokku 967 674 eurot. Hankes nõutud käibe maht moodustab kogu 2022. a müügitulust ca 21% ja kogu 2023. a müügitulust ca 17 %; 2022 ja 2023 kogukäibest (1 710 038 eurot) moodustab Riigihankes nõutud maht ca 9,3%. Kuna majandusaasta aruanne on avalikult äriregistrist kättesaadav, ei pidanud Kolmas isik netokäibe tõendamiseks mingit täiendavat tõendit esitama.

7.5.5. Vaidlustaja täiendavast seisukohast nähtub, et Vaidlustaja ajab omavahel segi kaks kvalifitseerimistingimust – kvalifitseerimistingimuse, mis on ette nähtud pakkuja majandusliku seisundi tõendamiseks (pakkuja kahe viimase lõppenud majandusaasta netokäive konkreetse valdkonnas, RHS § 100 lg 1 p 4) ning kvalifitseerimistingimuse, mis on ette nähtud pakkuja tehnilise ja kutsealase suutlikkuse tõendamiseks (liinihooldustööde referentslepingud, RHS § 101 lg 1 p 2). Referentslepingud, ei pidanud olema ilmtingimata täidetud juba lõppenud 2022 või 2023. a majandusaasta jooksul, vaid nende täitmise periood oli hanketeatele avaldamisele eelnenud 36 kalendrikuud (hõlmates seega ka 2024 aastat). Seega on väärt ka Vaidlustaja lähenemine, justkui oleks Kolmas isik esitanud referentslepingud oma netokäibe kvalifitseerimise nõude täitmiseks. Vastavad lepingud on esitatud pakkuja tehnilise ja kutsealase suutlikkuse tõendamiseks ning nende lepingute täitmise periood oli kvalifitseerimistingimuse kohaselt hanketeate avaldamisele eelnevad 36 kuud, mis vaieldamatult hõlmas ka 2024 aastat.

7.5.6. Asjasse puutumatud on Vaidlustaja väited Kolmanda isiku ja RPE Haldus OÜ osas. RHS § 101 lg 1 p-i 2 alusel Hankija poolt ette nähtud referentslepingute nõue ei näe ette täiendavat kriteeriumit, et teenust peab olema osutatud Hankijale või et teenust ei tohi olla osutatud endaga seotud isikule (nt omakorda alltöövõtuna). Lisaks on väärt Vaidlustaja väide, nagu poleks RPE Haldus OÜ käibemaksukohustuslane. Kolmas isik on nõuetekohase informatsiooni esitanud ja Hankija on lepingute täitmist ka kontrollinud ning saanud selles osas lepingupartneritelt ammendavad vastused. Viited sellele, et enda varjamiseks on RPE Halduse OÜ esindajana nimetatud teine isik (H. H.), kelle seos RPE Haldus OÜ-ga on teadmata, on pahatahtlikud. Kuna RPE Haldus OÜ ole Riigihankes pakkumust esitanud, ei peagi Vaidlustaja RPE Haldus OÜ sisesuhetest tulenevaid esindamispädevusi teadma. Igapäeva majandus- ja kutsetegevuses saavad ettevõtjat esindada mitte ainult nende seaduslikud esindajad, vaid ka erinevad muud isikud, kes on ettevõtjaga (töö)lepingulistes suhetes. Olgugi, et seotud isikule teenuse osutamine pole keelatud, on referentslepingute nimekirjas ära toodud ka lepingupartner, kes ei ole Kolmanda isikuga samas kontsernis ja kellele Kolmas isik on samuti nõuetekohast teenust nõuetekohases mahus osutanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Menetlusosalised ei vaidle selle üle, et vaidlus on üksnes Kolmanda isiku vastavuses RHAD dokumendis Kõrvaldamise alused ja kvalifitseerimistingimused kehtestatud kvalifitseerimistingimusele B Majanduslik ja finantsseisund (edaspidi Tingimus).

Tingimus on sõnastatud järgmiselt:

Pakkuja kahe viimase lõppenud majandusaasta netokäive peab olema mitte väiksem kui allpool vastava osa kohta nõutud:

Osa 1. Kui pakkumus hõlmab Lääne-Virumaa 0,4 - 1 kV nimipingega liinikoridori hooldamist – 207 400 eurot;

Osa 2. Kui pakkumus hõlmab Lääne-Virumaa 6 - 20 kV, 35 kV nimipingega liinikoridori hooldamist – 284 300 eurot;

Osa 3. Kui pakkumus hõlmab Valgamaa ja Lääne-Võrumaa 0,4 - 1 kV nimipingega liinikoridori hooldamist - 159 700 eurot;

Osa 4. Kui pakkumus hõlmab Valgamaa ja Lääne-Võrumaa 6 - 20 kV, 35 kV - 110 kV nimipingega liinikoridori hooldamist - 321 500 eurot.

Juhul kui pakkuja esitab pakkumuse mitmes hanke osas, kuid käesolevas punktis sätestatud netokäibe nõue ei ole nendes osades täidetud, on hankijal õigus valida, millistes netokäibe nõuet täitvates hankeosades ta vastava pakkuja kvalifitseerib, lähtudes hankeosade lõikes pakkumuste madalaimast kogumaksumusest hankijale.

Pakkuja esitab koos pakkumusega kahe viimase lõppenud majandusaasta aruande väljavõtte, millest peab nähtuma pakkuja majandusaasta netokäive (juriidilisest isikust Eestis registreeritud pakkuja puhul ei kohaldu, kui andmed või dokumendid on hankijale andmekogust avalikult kättesaadavad). Juhul kui pakkuja majandusaasta ei lange kokku kalendriaastaga, kehtivad

netokäibe nõuded kahe viimase lõppenud majandusaasta osas.

NB! Viimase lõppenud majandusaasta lõpust peab olema pakkumuse esitamise kuupäeva seisuga möödunud vähemalt kuus kuud.

Netokäive peab olema saavutatud järgmistes või samaväärsetes tegevusvaldkondades:

- metsamajandust abistavad tegevused EMTAK kood 02401;
- maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301;
- elektri- ja sidevõrkude ehitus EMTAK kood 42221;
- metsakasvatus ja muud metsamajanduse tegevusalad EMTAK kood 02101;
- Metsaraie EMTAK 02201.

Tegevusvaldkondade samaväärsuse hindaja on hankija.

Juhul kui majandusaasta aruannetes EMTAK koodi all ei kajastu vastavat netokäivet, siis esitab pakkuja juhatuse liikme poolt allkirjastatud põhjendatud selgituse, miks netokäive ei kajastu nõutud EMTAKi koodi all. Selgituse asjakohasust hindab hankija. Juhul kui tegemist ei ole Eesti ärireistris registreeritud pakkujaga, esitab pakkuja nõutud majandusaasta aruannete väljavõtted, lähtudes EMTAK-i osas NACE klassifikaatorist.

Kehtib: Ainult järgmiste osade kohta:

Osa 1 - Lääne-Virumaa (0,4 - 1 kV nimipingega liinikoridori hooldamine)

Osa 2 - Lääne-Virumaa (6 - 20 kV, 35 kV nimipingega liinikoridori hooldamine)

Osa 3 - Valgamaa ja Lääne-Võrumaa (0,4 - 1 kV nimipingega liinikoridori hooldamine)

Osa 4 - Valgamaa ja Lääne-Võrumaa (6 - 20 kV, 35 kV - 110 kV nimipingega liinikoridori hooldamine)

Ettevõtjalt oodatavad vastused:

1. Kinnitame, et meie majandusaasta netokäive vastab nõutud summale.

Vastus: Jah

9. Tingimuse sõnastusest on üheselt mõistetav, et Kolmanda isiku puhul (kelle majandusaasta ühtib kalendriaastaga), on pakkuja kahe viimase lõppenud majandusaasta netokäive, mille alusel pidi Hankija kontrollima pakkuja vastavust Tingimusele, 2022. ja 2023. a majandusaasta netokäive.

Kuna Kolmas isik on juriidilisest isikust Eestis registreeritud pakkuja, ei pidanud Kolmas isik Tingimuse kohaselt majandusaasta aruandeid või nende väljavõtteid esitama ning Hankija pidi Kolmanda isiku vastavust Tingimusele kontrollima avalikes andmekogudes kättesaadavate andmete alusel.

10. Menetlusosalised ei vaidle selle üle, et Kolmanda isiku 2022. ja 2023. a majandusaasta aruannetes puuduvad vähimadki vihjed sellele, et Kolmanda isiku netokäive oleks mingis ulatuses tekkinud Tingimuses nõutud (või nendega samaväärsetel) tegevusaladel:

- 1) metsamajandust abistavad tegevused EMTAK kood 02401;
- 2) maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301;
- 3) elektri- ja sidevõrkude ehitus EMTAK kood 42221;
- 4) metsakasvatus ja muud metsamajanduse tegevusalad EMTAK kood 02101;
- 5) metsaraie EMTAK 02201.

Kolmanda isiku 2022. ja 2023. a majandusaasta aruannetes on märgitud: *RPE Liikluskorraldus OÜ põhitegevuseks on liiklusmärkide tootmine, müük, rent ja liikluse korraldus*. Mingeid muid tegevusi majandusaasta aruannetes märgitud pole. Menetlusosalised ei vaidle, et *liiklusmärkide tootmine, müük, rent ja liikluse korraldus* ei ole Tingimuses nimetatud tegevusala ega nendega samaväärne.

Seega ei saa 2022. ja 2023. a majandusaasta aruannetest teha järeldust, et Kolmandal isikul oleks Tingimuses nõutud käive (Osas 3 - 159 700 eurot) Tingimuses loetletud või nendega samaväärsetel tegevusaladel.

11. Tingimus kehtestab muuhulgas: *Juhul kui majandusaasta aruannetes EMTAK koodi all ei kajastu vastavat netokäivet, siis esitab pakkuja juhatuse liikme poolt allkirjastatud põhjendatud selgituse, miks netokäive ei kajastu nõutud EMTAKi koodi all. Selgituse asjakohasust hindab hankija.*

Vaidlustuskomisjoni arvates tuleb seda osa Tingimusest mõista nii, et kui majandusaasta aruannetes EMTAK koodi all nõutavat netokäivet ei kajastu, pidi pakkuja juhatuse liige esitama juba pakkumuses digitaalselt allkirjastatud põhjendatud selgituse, miks netokäive ei kajastu nõutud EMTAK-i koodide all. Kui see nõue käsitleks võimalikku selgituse küsimist Hankija poolt kvalifikatsiooni kontrolli menetluses, oleks puudunud vajadus seda Tingimuses eraldi kehtestada, sest selline selgituse küsimine toimuks RHS § 46 lg 4 alusel.

Käesoleval juhul Kolmanda isiku pakkumuses niisugust selgitust esitatud polnud, kuigi Kolmas isik pidi mõistma, et tema 2022. ja 2023. a majandusaasta aruannetest ei nähtu, et nõutav käive oleks saavutatud Tingimuses märgitud või samaväärsetel tegevusaladel.

12. 10.01.2025. a pöördus Hankija Kolmanda isiku poole küsimusega tema käibe kujunemise kohta: [---] *RPE Liikluskorraldus OÜ netokäive on mõlemal aastal EMTAK koodi all: muu mujal liigitamata masinate, seadmete jm materiaalse vara rentimine ja kasutusrent, mis ei ole kuidagi seotud sarnaste tegevusvaldkondadega. Palun esitada pakkuja juhatuse liikme poolt allkirjastatud põhjendatud selgituse, miks netokäive ei kajastu nõutud EMTAKi koodi all.*

10.01.2025. a vastas Kolmas isik: *Tegelikkuses meie üks põhitegevusalasi on - maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301: Ehitame teid, laiendusi, eemaldame võsa, niidame. Lisaks talihoolded jne. On olnud pikka aega raamatupidajaga juttu, et lisame tegevusalasi aga pole kunagi see probleemiks olnud.*

Riigihangete registrist ei nähtu, kes on Kolmanda isiku nimel antud selgituse esitaja ning see ei ole digitaalselt allkirjastatud, nagu nõuab nii Tingimus kui Hankija 10.01.2025. a küsimus.

13. Vaidlustuskomisjon möönab, et Tingimuse kohaselt on Hankijal õigus hinnata selgituse asjakohasust (*Selgituse asjakohasust hindab hankija*), mistõttu Hankijal oli põhimõtteline õigus lugeda Kolmanda isiku selgitus vaatamata vormivigadele asjakohaseks. Samas ei vabasta selgituse asjakohaseks lugemine Hankijat kohustusest kontrollida Kolmanda isiku vastavust Osas 3 kehtestatud kvalifitseerimise tingimusele, mis on kokkuvõtlikult:

1) Osas 3 kvalifitseerumiseks peab pakkuja 2022-2023. a majandusaasta käive kindlatel tegevusaladel tegutsemisest olema vähemalt 159 700 eurot;

2) tegevusalad, millel selline käive pidi kujunema on metsamajandust abistavad tegevused EMTAK kood 02401, maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301, elektri- ja sidevõrkude ehitus EMTAK kood 42221, metsakasvatuse ja muud metsamajanduse tegevusalad EMTAK kood 02101, metsaraie EMTAK 02201 või samaväärsed tegevusalad.

14. Isegi kui lugeda Kolmanda isiku 10.01.2025. a selgitust adekvaatseks ja asjakohaseks, ei tõenda see ja Kolmanda isiku 2022-2023. a majandusaasta aruanded, et Kolmandal isikul oleks tekkinud 2022-2023. majandusaastatel 159 000 euro suurune käive tegevusalal *maastiku hooldus ja korrashoid EMTAK kood 81301*, milles märgitud teenuste osutamist Kolmas isik oma selgituses väidab.

15. Vaidlustuskomisjon nõustub Kolmanda isikuga, et ei tohi ajada segi pakkujate majanduslikule ja finantsseisundile kehtestatud kvalifitseerimise tingimust (Tingimus) ning pakkujate tehnilise ja kutsealase suutlikkuse hindamiseks kehtestatud kvalifitseerimise tingimust (edaspidi Kutsealase suutlikkuse tingimus), kuid samas väidab Hankija korduvalt, et lähtus Kolmanda isiku vastavuse kohta Tingimusele otsust tehes Kolmanda isiku kinnitusest koosmõjus esitatud referentsidega, samuti tööde tellijate kinnitustest (vt käesoleva otsuse p-ld 6.6, 6.10.3 ja 6.10.4). Seega tugineb Hankija Kolmanda isiku vastavuse põhjendamisel Tingimusele nimelt Kolmanda isiku poolt Kutsealase suutlikkuse tingimusele vastavuse tõendamiseks esitatud andmetele. Seejuures on Hankija tahtmatult või tahtlikult jätnud tähelepanuta asjaolu, et kui Tingimuses nõuti käivet 2022-2023. majandusaastate kohta, siis Kutsealase suutlikkuse tingimuse kohaselt arvestati hanketeate avaldamisele (11.11.2024. a) eelneva 36 kuu jooksul täidetud lepinguid.

16. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Kolmanda isiku poolt Kutsealase suutlikkuse tingimusele vastavuse tõendamiseks esitatud lepingud ei tõenda Kolmanda isiku vastavust Tingimusele. Kolmas isik on esitanud neli referentslepingut, mille puhul on tööde teostamise ajad:

- 1) 01.04.2023-31.10.2024;
- 2) 01.12.2023-28.02.2024;
- 3) 01.05.2024-31.10.2024;
- 4) 01.03.2023-01.06.2024.

Seega ei ulatu ühegi viidatud lepingu täitmise aeg 2022. majandusaastasse, küll aga ulatuvad kõikide lepingute täitmise ajad lisaks 2023. majandusaastale ka 2024. majandusaastasse, mida pakkuja vastavuse kontrollimisel Tingimusele arvestada ei saa. Seejuures referentsleping nr 3 (01.05.2024- 31.10.2024) on täidetud täies ulatuses 2024. majandusaastal.

Millises osas on eeltoodud lepinguid täidetud 2023. majandusaastal ning millises osas 2024. majandusaastal ei nähtu referentslepingutest ega Hankija päringutest teistele lepingupooltele. Samas möönab vaidlustuskomisjon, et referentslepingute teistele lepingupooltele tehtud

päringutele antud vastustest nähtub, et Kolmas isik on teinud nende lepingute alusel töid, mida Hankijal on võimalik käsitleda samaväärsetena Tingimuses nimetatud tegevusaladega.

17. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija ei ole kontrollinud Kolmanda isiku kvalifitseerimisel Osas 3 tema vastavust Tingimusele piisavalt, et tuvastada, et Kolmas isik Tingimusele tegelikult vastab ning Hankija ega Kolmas isik ei ole tõendanud seda ka vaidlustusmenetluses. Kolmanda isiku 10.01.2025. a selgitust arvesse võttes võis Hankija asuda seisukohale, et mingis ulatuses võib Kolmanda isiku 2022-2023. majandusaasta aruannetes näidatud käive olla tekkinud teenustest, mis on samaväärsed Tingimuses nõutud tegevusaladega, kuid ei saanud tuvastada, et see ulatus vastab Tingimuses nõutule (Osas 3 vähemalt 159 700 eurot).

Tulenevalt RHS § 98 lg-st 1 ei ole Hankijal kohustust kehtestada Riigihankes kvalifitseerimise tingimusi, kuid kui kvalifitseerimise tingimused on kehtestatud, tuleb Hankijal sisuliselt kontrollida pakkujate vastavust kvalifitseerimise tingimustele. Seda Hankija teinud ei ole.

Eeltoodust tulenevalt tuleb Hankija otsus Kolmanda isiku kvalifitseerimise kohta kehtetuks tunnistada.

18. Vaidlustaja on esitanud ka taotlused tunnistada kehtetuks Hankija otsused, millega Vaidlustaja pakkumus tunnistati Osas 3 vastavaks ja edukaks.

Vaidlustuskomisjon märgib, et Riigihankes on Hankija kasutanud nn pöördmenetlust RHS § 52 lg 3, mistõttu Hankija on kontrollinud üksnes edukaks tunnistatud pakkumuse esitanud pakkuja kvalifikatsiooni e teinud otsused eduka pakkuja kvalifikatsiooni kontrollimiseks ning kõrvaldamata jätmiseks hankemenetluses kõige viimastena.

Vaidlustaja ei ole esitanud ühtegi põhjendust selle kohta, miks Kolmanda isiku pakkumus Osas 3 ei vasta vastavustingimustele, mistõttu puuduvad alused tunnistada kehtetuks Hankija otsus, millega Kolmanda isiku pakkumus tunnistati vastavaks.

Vaidlustaja ei ole esitanud ka ühtegi iseseisvat põhjendust Osas 3 Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamise otsuse õigusvastasuse kohta, lähtudes eelduslikult hankemenetluse etapiviisilisuse põhimõttest. Kuna Hankija on kasutanud nn pöördmenetlust ning kontrollinud Kolmanda isiku kui eduka pakkumuse esitanud pakkuja kvalifikatsiooni pärast pakkumuse edukaks tunnistamist, puuduvad alused ka Kolmanda isiku pakkumuse eduks tunnistamise otsuse kehtetuks tunnistamiseks.

Vaidlustusmenetluse kulud

19. Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse osalise rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg-d 2 ja 8.

Vaidlustaja on esitanud vaidlustuses kolm taotlust, millest vaidlustuskomisjon rahuldab ühe, tunnistades kehtetuks Hankija otsuse kvalifitseerida Kolmas isik. Samas leiab vaidlustuskomisjon, et vaidlustuse sisulisest osast moodustab selle otsuse osakaal 9/10, mistõttu vaidlustusmenetluse kulude välja mõistmisel tuleb lähtuda sellest proportsioonist.

19.1. Vaidlustaja ei ole esitanud taotlust lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks, kuid taotleb tasutud riigilõivu 640 eurot väljamõistmist Hankijalt. Lähtudes vaidlustuse rahuldamise osakaalust 9/10 tuleb Hankijalt välja mõista tasutud riigilõiv summas 576 eurot.

19.2. Hankija ei ole esitanud taotlust menetluskulude väljamõistmiseks.

19.3. Kolmas isik on esitanud tähtaegselt taotlused mõista Vaidlustajalt välja lepingulise esindaja kulud kogusummas 1400 eurot (käibemaksuta) kokku 7 tunni õigusabi osutamise eest tunnihinnaga 200 eurot. Vaidlustajalt tuleb Kolmanda isiku kasuks välja mõista 1/10, 1400-st eurost, s.o 140 eurot (käibemaksuta).

(allkirjastatud digitaalselt)
Taivo Kivistik